

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ-ΔΑΜ

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Πρόγραμμα	ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ
CCI Προγράμματος	2021EL16JTPR001
Έκδοση Προγράμματος	2.1

Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	43.1
Αριθμός Πρωτοκόλλου έγκρισης	190407 ΕΞ 2025/ 03.11.2025

Οκτώβριος 2025

Πίνακας περιεχομένων

Προτεραιότητα 5 : Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας	3
ΣΠ 8 – ΕΣ JSO8.1 - Δράση 5.1.2.1 : «Έργα προστασίας και ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς στο πλαίσιο των ΟΧΕ Λιμνών και Ποταμών Δυτικής Μακεδονίας και Δήμου Μεγαλόπολης»	3
Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης	7
Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης	8
Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης	9

Προτεραιότητα 5 : Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας

Στόχος πολιτικής	8
Ταμείο	Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ)
Ειδικός Στόχος (ΕΣ) 8	JSO8.1

ΣΠ 8 – ΕΣ JSO8.1 - Δράση 5.1.2.1 : «Έργα προστασίας και ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς στο πλαίσιο των ΟΧΕ Λιμνών και Ποταμών Δυτικής Μακεδονίας και Δήμου Μεγαλόπολης»

Περιγραφή Δράσης:

Η Δράση εντάσσεται στην Προτεραιότητα 5 του Προγράμματος «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας» η οποία επικεντρώνεται στη χρηματοδότηση παρεμβάσεων στις ΠΕ Κοζάνης και Φλώρινας και στον Δ. Μεγαλόπολης και στα νησιά (εκτός “GR-eco islands”) που προσδιορίζονται μέσα από ολοκληρωμένες εδαφικές στρατηγικές. Στο ηπειρωτικό τμήμα, το ενδιαφέρον του Προγράμματος ΕΣΠΑ-ΔΑΜ επικεντρώνεται σε σημαντικούς χώρους αρχαιολογικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων γύρω από τον τομέα του βιώσιμου τουρισμού και να συμβάλουν στην οικονομική διαφοροποίηση.

Στο πλαίσιο αυτό, το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ-ΔΑΜ δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα σε παρεμβάσεις πολιτιστικού χαρακτήρα που συνδυάζουν την προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος με την αξιοποίησή του για την τόνωση του τουρισμού και την ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας. Ενδεικτικά, υποστηρίζονται έργα όπως η αποκατάσταση μνημείων και χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος εντός λιγνιτικών περιοχών, η δημιουργία καινοτόμων ψηφιακών εφαρμογών πολιτιστικής διαχείρισης και ανάδειξης, καθώς και δράσεις που διευκολύνουν την πρόσβαση του κοινού σε πολιτιστικά αγαθά.

Αντικείμενο της προτεινόμενης δράσης αποτελούν έργα προστασίας και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος, τα οποία υλοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού (κεντρικές ή περιφερειακές). Οι παρεμβάσεις αυτές όχι μόνο συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, αλλά κυρίως στηρίζουν τη μετάβαση των περιοχών σε ένα νέο παραγωγικό μοντέλο, όπου ο πολιτισμός και ο τουρισμός λειτουργούν ως βασικοί άξονες βιώσιμης ανάπτυξης.

Για την Δυτική Μακεδονία οι δράσεις που θα υλοποιηθούν από το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ-ΔΑΜ περιλαμβάνονται στην με την αρ. πρωτ. 3859/11.12.2024 Απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας για την έγκριση της επικαιροποιημένης Στρατηγικής και του Επιχειρησιακού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) Λιμνών και Ποταμών Δυτικής Μακεδονίας. Για την περιοχή της Μεγαλόπολης, η προγραμματιζόμενη δράση περιέχεται στην με αρ. πρωτ. 287787/25.9.2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Πελοποννήσου με την οποία τροποποιήθηκαν οι με αρ πρωτ. 74503/14-03-2025 και 202725/9.7.2025 Αποφάσεις έγκρισης της Στρατηγικής

Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης του Δήμου Μεγαλόπολης με τίτλο: «Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης - (ΟΧΕ) Δήμου Μεγαλόπολης.

Τα έργα αυτά θα ενταχθούν στην Προτεραιότητα 5, Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας, οι οποίες στοχεύουν στην ενίσχυση της ανάπτυξης των αστικών περιοχών και της υπαίθρου, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς

Οι παρεμβάσεις που χρηματοδοτεί το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ-ΔΑΜ λειτουργούν συμπληρωματικά σε ένα πλέγμα σχετικών δράσεων, το οποίο στηρίζεται από τα Περιφερειακά Προγράμματα «Δυτική Μακεδονία» και «Πελοπόννησος», αντίστοιχα.

Αντικείμενο της προτεινόμενης δράσης αποτελούν έργα για την προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος στις περιοχές παρέμβασης, τα οποία υλοποιούνται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού (ΥΠ.ΠΟ.) κατά περίπτωση, είτε πρόκειται για Διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου είτε πρόκειται για Περιφερειακές Υπηρεσίες. Τα επιλεγμένα έργα αποτελούν παρεμβάσεις που στοχεύουν αφενός στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, κυρίως όμως, συμβάλλουν στη διαφοροποίηση των τοπικών οικονομιών κατά τη διαδικασία μετάβασής τους σε ένα νέο παραγωγικό μοντέλο, το οποίο στηρίζεται και σε νέους (για την περιοχή) κλάδους της οικονομίας, όπως το δίπτυχο πολιτισμού-τουρισμού.

Τα έργα που συνάδουν με την Προτεραιότητα 5 του Προγράμματος και προτάσσονται σε πρώτη φάση από το ΥΠ.ΠΟ., λόγω υψηλής προτεραιότητας, σημασίας και βαθμού ωριμότητας και έχουν συμπεριληφθεί στα κείμενα Στρατηγικής των αντίστοιχων ΟΧΕ, είναι τα ακόλουθα:

1. «Αποκατάσταση – Ανάδειξη και προβολή του συγκροτήματος της Ρωμαϊκής Έπαυλης Αμυνταίου», με εκτιμώμενο προϋπολογισμό 2.500.000€ και Φορείς Υλοποίησης τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων (ΔΑΑΜ) και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φλώρινας (ΕΦΑ Φλώρινας).
2. «Ανέγερση νέου εκθεσιακού χώρου και λυόμενων υποστηρικτικών εγκαταστάσεων στο Αμύνταιο Φλώρινας», με εκτιμώμενο προϋπολογισμό 6.000.000€ και Φορείς Υλοποίησης τη Διεύθυνση Μελετών και Εκτέλεσης Έργων Μουσείων και Πολιτιστικών Κτιρίων (ΔΜΕΕΜΠΚ) και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φλώρινας (ΕΦΑ Φλώρινας).
3. «Αποκατάσταση - Ανάδειξη της βασιλικής και τμημάτων του βυζαντινού Κάστρου "Κάλε" - Διαμόρφωση πρόσβασης, στην Κοινότητα Πετρών του Δήμου Αμυνταίου», με εκτιμώμενο προϋπολογισμό 950.000€ και Φορέα Υλοποίησης την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φλώρινας (ΕΦΑ Φλώρινας).
4. «Ανέγερση νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Μεγαλόπολης και οργάνωση περιοδικής έκθεσης», με εκτιμώμενο προϋπολογισμό 6.000.000€ και Φορείς Υλοποίησης τη Διεύθυνση Μελετών και Εκτέλεσης Έργων Μουσείων και Πολιτιστικών Κτιρίων (ΔΜΕΕΜΠΚ) και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αρκαδίας (ΕΦΑ Αρκαδίας).
5. «Αποκατάσταση και ανάδειξη αρχαίου θεάτρου Μεγαλόπολης – Β΄ Φάση», με εκτιμώμενο προϋπολογισμό 1.500.000€ και Φορέα Υλοποίησης την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αρκαδίας (ΕΦΑ Αρκαδίας).

Τυχόν διαφοροποιήσεις προϋπολογισμών των προτεινόμενων Δράσεων/Πράξεων που θα προκύψουν κατά την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων θα εξετάζονται στο πλαίσιο της διαθέσιμης εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης, αλλά και των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων του Προγράμματος ΕΣΠΑ ΔΑΜ.

Καθεστώς Υλοποίησης

Κατά την υποβολή των προτάσεων οι Δράσεις θα εξεταστούν για την ύπαρξη ή μη στοιχείων κρατικών ενισχύσεων και θα προσδιοριστεί, εάν κριθεί ότι ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, το θεσμικό πλαίσιο που καθιστά τις προς συγχρηματοδότηση Δράσεις συμβατές με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων.

Μέθοδος Αξιολόγησης

Η μέθοδος αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης θα είναι άμεση.

Τα ανωτέρω έργα παρουσιάζουν συνέργεια και συμπληρωματικότητα με παρεμβάσεις του ΥΠ.ΠΟ. που υλοποιούνται ήδη με χρηματοδότηση από τα αντίστοιχα Περιφερειακά Προγράμματα «Δυτική Μακεδονία» και «Πελοπόννησος».

Στοιχεία δράσης	☒ Κρατική ενίσχυση ☐ Ενίσχυση ήσσονος σημασίας ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☒ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-BAA ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☐ Άλλο
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	Α.Ο. 1 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 2 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 3 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 4 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐
Ενδεικτικοί δικαιούχοι δράσης	<ul style="list-style-type: none"> Αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ. <p>Οι προτεινόμενες δράσεις θα υλοποιηθούν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού (ΥΠ.ΠΟ.) κατά περίπτωση, είτε πρόκειται για Διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου είτε πρόκειται για Περιφερειακές Υπηρεσίες</p> <p>Οι Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου συνιστούν τους αρμόδιους χωρικούς φορείς για την</p>

	υλοποίηση παρεμβάσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.
--	---

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)	Σύνολο (γ)=(α)+(β)
	14.407.500	2.542.500	16.950.000
% ενεργοποίησης δράσης			1,04%

*Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής/ Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	Π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης/ αναφοράς	Έτος βάσης/ αναφοράς	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
5	8. ΤΔΜ		5.1.2.1	16.950.000 €	PSO752	Πρωτοβουλίες για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	Συνεισφορές σε πρωτοβουλίες				2	166	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	14.407.500	16.950.000
					PSR750	Ωφελούμενοι Δήμοι	Αριθμός		2021		2				

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκροών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
Κωδικός Προτεραιότητας	Κωδικός ΣΠ	ΤΔΜ	Κωδικός ΕΣ	Κωδικός Δράσης		ID δείκτη	ID δείκτη
5	8	ΤΔΜ	JSO8.1.	5.1.2.1	Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.	PSO752	PSR750

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενες Ημερομηνίες
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*	6/2022
Προγραμματικές δεσμεύσεις**	
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	10/2025
Άλλο: _____ ***	
Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης πρόσκλησης	4^ο τρίμηνο 2025